

Declarația Ministerului Educației și Cercetării cu privire la decizia Colegiului Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării

Ministerul Educației și Cercetării a luat act de comunicatul emis de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării în data de 21 noiembrie 2006. Potrivit acestuia, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării a analizat cererea de retragere a simbolurilor religioase din instituțiile de învățământ public din România, cerere formulată de dl. Emil Moise, profesor de filosofie din Buzău.

În acest comunicat, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării recomandă Ministerului Educației și Cercetării (MEC) elaborarea și implementarea unor norme interne care să reglementeze prezența simbolurilor religioase în instituțiile de învățământ public din România, enunțând în acest sens cinci principii.

La această dată hotărârea CNCD nu este emisă. După emiterea acesteia, având în vedere importanța și caracterul special al deciziilor ce trebuie luate, MEC consideră oportună prezentarea documentului spre dezbateră comisiilor de învățământ din Parlamentul României.

DIRECTOR,
Mircea Mureșan

*

Nr. 4861/23 noiembrie 2006
BIROUL DE PRESĂ AL PATRIARHIEI ROMÂNE

Comunicat de presă

Patriarhia Română ia act cu îngrijorare de recomandarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) către Ministerul Educației și Cercetării de a reglementa „afișarea simbolurilor religioase doar în cursul orelor de religie sau în spațiile destinate exclusiv învățământului religios”, care aduce atingere libertății religioase, garantată de Stat prin art. 29-30 din Constituția României.

Prezența simbolurilor religioase în sălile de clasă nu este urmarea unei impuneri, ci rezultatul dorinței și consimțământului părinților, profesorilor și elevilor în conformitate cu valorile religioase și culturale pe care le împărtășesc. De aceea, o decizie de excludere ar reprezenta o măsură brutală și nejustificată de restrângere a libertății religioase, contrară principiilor democratice europene. O astfel de decizie ar conduce la discriminarea credincioșilor din România.

Mesajul simbolurilor religioase este încurajator pentru elevi, iar modelele propuse cultivă valorile morale și orientează spre bine viața omului. În numeroase comunități din România, de diferite confesiuni, elevii, părinții și profesorii sunt atașați acestor

valori, pe care le consideră integrante educației și formării personalității omului, cu o atitudine pozitivă și responsabilă față de sine și de societate.

*

Poziția oficială a Bisericii Adventiste – Comunicatul integral¹

Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea

COMUNICAT

București, 30.11.2006

Consiliul de conducere al Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România a luat notă de decizia Consiliului Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării de a recomanda retragerea simbolurilor religioase din instituțiile de învățământ public.

În cadrul sesiunii de toamnă din 24-26 noiembrie anul curent, Consiliul de conducere al Bisericii Adventiste a formulat poziția exprimată în cele ce urmează.

Simbolurile religioase sunt o formă de exprimare a credinței și o manifestare a identității religioase, având un rol important în educația copiilor. Din aceste motive, folosirea lor constituie o manifestare a libertății religioase care trebuie să caracterizeze orice societate democratică.

Totuși, luând în considerare principiul liberului arbitru, conform căruia Dumnezeu l-a creat pe om liber și responsabil pentru alegerile sale, credem că orice persoană și instituție, mai ales Biserica, trebuie să manifeste respect față de demnitatea umană și față de Creator, recunoscând fiecărui individ libertatea și responsabilitatea de a alege. În acest sens, folosirea simbolurilor religioase în școlile publice, în contextul în care bisericile minoritare întâmpină dificultăți la predarea religiei, poate constitui o lezare a sentimentului religios al elevilor aparținând cultelor minoritare și o discriminare.

Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea susține principiul separației statului de Biserică. Din acest motiv consideră că statul și instituțiile sale, inclusiv școlile publice, nu trebuie să se implice în promovarea și susținerea învățăturilor și valorilor unei anumite religii sau confesiuni religioase; dacă se acordă posibilitatea manifestării religioase în școlile publice, aceasta ar trebui să fie accesibilă oricărui cult.

Luând în considerare cele de mai sus, socotim că decizia CNCD de a recomanda retragerea simbolurilor religioase din instituțiile de învățământ public este corectă.

PREȘEDINTE,
pastor Teodor Huțanu

¹ Formularea „Comunicatul integral” a fost motivată de preluarea parțială și distorsionarea poziției Bisericii Creștine Adventiste de Ziua a Șaptea de ziarul *Adevărul*.

Scrisoare deschisă către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării de susținere a necesității retragerii simbolurilor religioase din instituțiile publice de învățământ

Apreciind că deciziile CNCD reprezintă o contribuție deosebită pentru evoluția democratică a României și considerând că audierea dlui. Emil Moise, în ziua de marți, 14 noiembrie 2006, ora 13:00, în cadrul actualei cauze analizate de Colegiul Director al CNCD privind retragerea simbolurilor religioase din instituțiile publice de învățământ, vizează o problemă extrem de importantă, cu implicații majore la nivel național de vreme ce se referă la respectarea dreptului fundamental la libertatea de gândire, conștiință și religie, semnatarii acestei scrisori înțelegem să vă transmitem următoarele observații:

Neutralitatea confesională a instituțiilor publice de învățământ reprezintă o condiție absolut necesară pentru crearea un mediu școlar nediscriminatoriu și asigurarea unei atmosfere tolerante, cu risc minim de apariție a tensiunilor ideologice sau religioase. Egalitatea de tratament între elevii și profesorii care aparțin diferitelor confesiuni, asociații sau grupări religioase, sau care sunt teiști, atești, agnostici sau indiferenți, decurge atât din principiul constituțional al egalității în drepturi prevăzut de art. 4 din Constituție, cât și din garanția absolută și interdicția imixtiunii statului asupra gândirii, opiniilor și credințelor religioase, prevăzute de art. 29.

Prezența simbolurilor religioase pe pereții sălilor de curs [cu excepția orelor de religie al căror caracter facultativ este stabilit prin lege în condițiile art. 32 alin. (7) din Constituție și prin art. 9 din Legea învățământului], pe holuri și în cancelariile școlilor publice reprezintă o discriminare, cel puțin față de elevii și profesorii care nu împărtășesc convingerile religioase semnificate de simbolurile respective. De asemenea, este incompatibilă cu un mediu educațional pluralist și neutru pe care statul este obligat să îl asigure în școlile publice. Rolul unui stat democratic este acela de a asigura acest cadru de neutralitate și egalitate. Dreptul de a alege și asigura educația religioasă a copiilor până la vârsta de 16 ani (cu consultarea acestora), revine exclusiv părinților sau tutorilor, în conformitate cu art. 29 alin. (6) din Constituție, respectiv art. 5 din Declarația Națiunilor Unite cu privire la Eliminarea Oricărei Forme de Discriminare și art. 14 din Convenția privind drepturile copilului, la care România este parte. Începând cu vârsta de 16 ani, conform Legii Drepturilor Copilului nr. 272/2004, art. 25 alin. (3), tinerii au dreptul să își aleagă singuri religia.

Pe lângă discriminarea reprezentată de simbolurile religioase în instituțiile publice de învățământ, considerăm că prezența acestora afectează și principiile neutralității statului în raport cu existența cultelor religioase și a egalității dintre culte, alterându-se caracterul secular al statului român și al învățământului public. Orice ființă umană, indiferent de opțiunile sale religioase și de conștiință are aceleași drepturi, iar în instituțiile publice nimeni nu poate fi tratat drept cetățean de rang secund și obligat să accepte afișarea unor simboluri cu care nu se identifică, iar adoptarea unui anumit set de simboluri religioase poate constitui o formă de prozelitism susținută de stat.

Libertatea de gândire, conștiință și religie este un drept fundamental al ființei umane care trebuie respectat și asumat de orice stat democratic. În marea majoritate a țărilor europene și în Statele Unite acest principiu este recunoscut, în instituțiile

publice nefiind permise astfel de încălcări ale acestui drept prin prezența simbolurilor religioase sau îndochinarea elevilor. Menționăm în acest sens jurisprudența instanțelor germane care au declarat neconstituțională etalarea crucii sau a crucifixului în școlile publice neconfesionale (*BverfG* din 16.05.1995, nr. 1 BvR 1087/91 citare: BVerfGE 93,1), respectiv, obligarea unei părți la a pleda împotriva propriei opțiuni religioase și ideologii, într-o sală de judecată în care erau prezente simboluri religioase (*BverfG* din 17.07.1973, nr. 1 BvR 308/69, citare: BVerfGE 35,366). În același sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în *Buscarini și ceilalți c. San Marino* (1999), interpretează art. 9 din Convenția europeană a drepturilor și libertăților fundamentale, în sensul sancționării ingerinței statului prin forțarea la depunerea unui jurământ religios la intrarea în funcție, în cazul în care acest jurământ contravine opțiunilor religioase personale.

Persoanele și organizațiile semnatare ale acestei scrisori respectă autonomia cultelor religioase din România așa cum este ea garantată constituțional și totodată subliniază interdicția din art. 29 alin. (1) din Constituția României care prevede că: „Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrară convingerilor sale”. Învățământului public din România trebuie să i se asigure caracterul secular, neutru și echidistant, iar cultelor religioase dreptul de a-și educa credincioșii, în lăcașele de cult sau în școli confesionale, în spiritul cultului respectiv.

Semnatarii acestei scrisori înțelegem să ne solidarizăm cu argumentele principiale, constituționale și legale prezentate de dl. Emil Moise în petiția adresată CNCD, în calitate de părinte și de cadru didactic, și să anunțăm public că îi susținem demersul.

Sperăm ca decizia Colegiului Director al CNCD cu privire la necesitatea retragerii simbolurilor religioase din instituțiile publice de învățământ să devină o garanție pentru exercitarea libertății de gândire, conștiință și religie în România. În acest fel, ea va avea implicații pozitive de durată privind evoluția democratică a României spre o societate pluralistă și tolerantă în care respectarea și afirmarea drepturilor ființei umane reprezintă temeiul și scopul acțiunilor autorităților publice.

București, 13 noiembrie 2006

Semnatarii:

Alexandru Crișan și Monica Dvorski – Centrul Educația 2000+

Cătălin Teniță – Societatea Culturală Noesis

Cristian Pîrvulescu – Asociația Pro Democrația

Doina Jela – Asociația Jurnaliștilor Independenți din România

Dorina Năstase – Centrul Român de Studii Globale

Gabriel Andreescu – Centrul de Studii Internaționale

Gabriel Penciu – Asociația Culturală și Amicală Română de la Strasbourg

Ghenadie Brega – Asociația Hyde Park

Joanne Richardson – Asociația D Media, Cluj

Ioana Avădani – Centrul pentru Jurnalism Independent

Ion Bogdan Lefter

Iustina Ionescu – Centrul de Resurse Juridice

Liviu Andreescu

Mihaela Miroiu

Mihai Burcea – Miliția Spirituală

Mircea Toma

Răzvan Martin – Agenția de Monitorizare a Presei

Remus Cernea – Solidaritatea pentru libertatea de conștiință

Renate Weber

Romanița Iordache – ACCEPT

Ruxandra Costescu – membră Indymedia România

Roxana Teșiu – Centrul Parteneriat pentru Egalitate

Smaranda Enache – Liga Pro Europa